

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Sendt pr epost til postmottak@fin.dep.no

Deres ref. 19/3926

Vår ref.: Arvid Bekjorden

Vår dato: 13.12.2019

Høringssvar fra Distriktsenergi til Høring NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Distriktsenergi representerer 66 lokale energiverk i Norge.

Bakgrunn

Kraftskattutvalget ledet av Per Sanderud ble satt ned av regjeringen i 2018. Utvalgets mandat var å foreta en helhetlig vurdering av skatteregimet i vannkraftsektoren. Målet var å undersøke om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir gjennomført. Per i dag omfatter dette ordinær overskuddsbeskatning, eiendomsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt, konsesjonsavgifter og avståelse av konsesjonskraft til vertskommune og fylkeskommune. Av disse mottar fylkeskommunen naturressursskatt og konsesjonskraft.

Utvalget mener forslaget vil lette skattebyrden for derigjennom å kunne gi incentiver til reinvesteringer i vannkraftbransjen. Utvalget foreslår en skattelette for produsentene ved å avvikle konsesjonskraft og konsesjonsavgift, men med en skjerping av den statlige grunnrenteskatten.

Distriktsenergis kommentarer

Distriktsenergi er opptatt av fornybar kraftproduksjon som en viktig bidragsyter til en grønn omstilling i samfunnet, og det må legges til rette for bedre utnyttelse av vannkraftverk der det er mulig. Konsesjonskraft har også en god omfordelende effekt i regionene. Siden kraftproduksjon utover alminnelig forbruk i kommunene går til fylkeskommunene får alle innbyggerne i kraftregionene et tilskudd til næringsutvikling.

Etter rapportlanseringen har mange vært svært kritiske til forslagene fra utvalget. Både fra regionalt og lokalt hold så vel som fra bransjen selv, mener mange utvalget har bommet på oppgaven i mandatet. Hovedgrunnen er at konsesjonskraftordningen, en over 100 år gammel ordning for kompensasjon til lokalmiljøet for naturinngrep, er foreslått fjernet.

Det er ikke de kommunale ordningene men innretningen på grunnrenteskatten som er mest problematisk for investeringer i eksisterende vannkraftverk. Utvalget foreslår å beholde innretningen og øke satsen. Det gjør vondt verre.

Distriktsenergi er derfor kritisk til rapporten fra kraftskatteutvalget, fordi den ikke løser de grunnleggende investeringsutfordringene som grunnrentebeskatningen fører til, og som kraftprodusentene har identifisert. Utvalget vil fjerne godt etablerte lokale og regionale kompensasjonsordninger. Med forslaget reduseres viljen til å stille naturen til disposisjon, og man får en dobbelt negativ effekt av forslagene slik de foreligger. En avvikling av retten til konsesjonskraft etter eksisterende konsesjoner kan også være i strid med forbudet mot tilbakevirkende lover i Grunnloven § 97. Vi minner om at det i kraftskatteutvalgets mandat sto at det kunne vurderes forbedringer av konsesjonskraftordningene, ikke full avvikling. Et samlet Storting gikk i mot en slik avvikling så sent som i 2017.

Ettersom store deler av vannkraftpotensialet allerede er utbygd med vilkår om konsesjonskraft, vil en endring av konsesjonskraftvilkåret som kun gjelder for nye konsesjoner ha liten effekt. Distriktsenergi mener at det å fjerne konsesjonskraftordningene har minimal effekt på investeringsbeslutningene. Det påvirker i svært liten grad nye prosjekter, det går ut over lokale og regionale inntekter fra gamle anlegg. Dermed adresserer utvalget et problem som nesten ikke finnes.

Distriktsenergi mener derfor lokal kompensasjon må bestå som i dag hvor vertkommunenene får sin andel av verdiskapingen slik at det fremdeles skal være attraktivt å være vertsskap for vannkraftutbygginger.

Distriktsenergi mener det raskt trengs avklaringer for å sikre forutsigbarhet for kommuner fylkeskommuner og vannkraftnæringen. Mange vannkraftprosjekter er allerede lagt på is grunnet forslagene til senkingen av innslagspunktet for grunnrenteskatt.

Det er i samfunnets interesse å øke investeringene i fornybar kraft, det må da legges til rette for at investeringene blir bedriftsøkonomisk lønnsomme å gjennomføre. Distriktsenergi mener derfor at friinntektsrenten på grunnrenteskatt må økes slik at grunnrenteskatten igjen blir en skatt som kun rammer superprofitten i det enkelte kraftverk. På den måten blir det lettere å gjennomføre investeringer for fremtidsrettede oppgraderinger og utvidelser.

Distriktsenergi mener for øvrig at rapporten har et gjennomarbeidet kunnskapsgrunnlag som kan brukes i det videre arbeidet for å få plass insentiver for (re)investeringer i vannkraft.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi.

Knut Lockert
daglig leder